

**PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY**

**Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia
im. Teodora Leszetyckiego w Łańcucie
na rok szkolny 2025/2026**

Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego w Łańcucie obejmuje swoją pieczę wszystkich uczniów tej placówki. Naszą społeczność tworzą uczniowie wraz z rodzicami, dyrekcja oraz całe grono pedagogiczne. Za cel postawiliśmy sobie współpracę, którą cechuje serdeczność, szacunek oraz postawa pełna wzajemnej tolerancji i zrozumienia wobec siebie.

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego jest państwową placówką, nauka w szkole jest bezpłatna. Szkoła umuzykalnia, rozwija zdolności i zainteresowania muzyczne uczniów oraz przygotowuje do dalszego kształcenia w szkole II stopnia. Prowadzone są zajęcia indywidualne na fortepianie, skrzypcach, wiolonczeli, gitarze, flecie, saksofonie, klarnecie, trąbce, puzonie, tubie, akordeonie, perkusji oraz grupowe z podstaw rytmiki, kształcenia słuchu, audycji muzycznych, wiedzy o muzyce, chóru i zespołów instrumentalnych.

Nauka odbywa się w dwóch cyklach: 6 letnim – dla dzieci w wieku 6-9 lat i 4 letnim dla dzieci starszych w wieku 10-15 lat. Kadra szkoły to wykwalifikowani pedagodzy, absolwenci akademii muzycznych zapewniający uczniom wysoki poziom nauczania.

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego w Łańcucie:

- przekazuje wiedzę i umiejętności w sposób dostosowany do możliwości i zdolności uczniów;

- daje możliwość obcowania z naturalnym dźwiękiem instrumentów klasycznych i rozbudza wrażliwość na piękno;
- stwarza swoim podopiecznym możliwość prezentowania zdobytych umiejętności na licznych szkolnych koncertach oraz innych imprezach muzycznych w mieście i regionie;
- zachęca do własnej twórczości i do dzielenia się nią poprzez liczne występy.

Uczniowie szkoły są laureatami konkursów regionalnych, jak i ogólnopolskich.

Szkoła współpracuje z wieloma instytucjami na terenie Łańcuta i w okolicy.

Uczniami szkoły są dzieci i młodzież z Łańcuta i okolicznych miejscowości. W naszym regionie bardzo żywe są tradycje muzyczne. Działają orkiestry dęte, kapele ludowe, zespoły taneczne, obrzędowe. Po zakończonej edukacji nasi uczniowie często zasilają te formy działalności artystycznej.

Misja i wizja szkoły

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Teodora Leszetyckiego posiada ponad pięćdziesięcioletnią tradycję. Idąc za wzorem swego wielkiego patrona dążymy do nauczania na najwyższym poziomie oraz wspieramy i niesiemy nieocenione wartości poprzez współpracę ze środowiskiem lokalnym. Oprócz wartości jakimi są : nauka gry na wybranym instrumencie, nauka teorii muzyki oraz poszerzanie wiedzy o jej wybitnych twórcach (kompozytorach i wykonawcach), pragniemy nieść również wartości wychowawcze, aby wykształcić świadomych odbiorców muzyki, ludzi o wysokiej kulturze osobistej, jak też ludzi w pełni kierujących się wartościami humanistycznymi, szanujących siebie nawzajem oraz tolerancyjnych i wrażliwych.

Realizujemy wychowanie przez sztukę, kształtowanie wrażliwości, poczucia smaku, dostrzeganie i docenianie piękna we wszystkich jego przejawach. Uczymy jednocześnie dyscypliny, skromności, zachowań racjonalnych – przynoszących jak najwięcej efektów. Pragniemy, aby wdrażać uczniów do wytrwałości, ambicji w dążeniu do celów, pozytywnego myślenia, kultury bycia i zachowania opartego na polskiej tradycji, która głosi, że bycie artystą to rodzaj nobilitacji i posłannictwa.

Sylwetka absolwenta

Naszym zamierzeniem jest, by absolwent szkoły był człowiekiem twórczym, poszukującym i żyjącym w świecie wartości. Dążymy do tego, by w szkole rozwinął swoje kompetencje, umiejętności i stał się:

- 1) etyczny – odróżniał prawdę od kłamstwa, potrafił współdziałać z innymi, rozumiał sens praw i obowiązków, szanował siebie i innych, szanował dobro wspólne, dbał o estetyczny wygląd własny i otoczenia;
- 2) twórczy – rozumiał potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, rozwijał się artystycznie i aktywnie uczestniczył w życiu kulturalnym, rozwijał swoje zainteresowania, rozwiązywał zadania problemowe związane z otaczającym go światem;
- 3) samodzielny – kierował swoim działaniem, docierał do różnych źródeł informacji, potrafił dokonać wyboru wartości, radził sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzygał wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafił dokonać samooceny, prezentował własny punkt widzenia i uwzględniał poglądy innych ludzi;
- 4) odpowiedzialny – odpowiadał za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafił odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowywał się określonym zasadom życia społecznego, dbał o zdrowie i życie własne i innych w zakresie przynależnym swojemu wiekowi.

Wartości ważne dla społeczności lokalnej

W naszej szkole najważniejszą wartością jest miłość i szacunek do świata kultury i sztuki oraz samorealizacja poprzez aktywność artystyczną. Szczególną uwagę przywiązujemy do wychowania w duchu patriotycznym z poszanowaniem tradycji, historii i tożsamości narodowej. Staramy się, aby nasi uczniowie jak najczęściej występowali podczas szkolnych popisów, a także koncertowali poza szkołą. Zachęcamy uczniów, aby prezentowali się podczas spotkań rodzinnych, byli członkami różnego rodzaju zespołów w środowisku lokalnym. Dbamy aby ważną część repertuaru naszych uczniów stanowiły utwory muzyki polskiej.

Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Edukacja szkolna powinna polegać na harmonijnej realizacji przez nauczycieli zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania. Zadania te tworzą wzajemnie uzupełniające się i równoważne wymiary pracy każdego nauczyciela. Pełni on role: wychowawcy, dydaktyka, eksperta, opiekuna i doradcy. Nauczyciel towarzyszy rozwojowi młodego człowieka. Powinien uszanować godność osobistą ucznia, nie naruszać jego prywatnych uczuć, pozwalać na wyrażanie poglądów.

Nauczyciel powinien współdziałać mając na uwadze osobowy rozwój ucznia i tworzyć w jego świadomości zintegrowany system wiedzy, umiejętności i postaw. W swojej pracy wychowawczej powinien opierać się o przesłanki Programu wychowawczo-profilaktycznego, korzystać z różnych form szkolenia celem pogłębienia swojej wiedzy i umiejętności.

Pracownicy niepedagogiczni skupiają się przede wszystkim na obserwacji zachowania uczniów w szkole i reagowaniu w przypadku niewłaściwego postępowania. Pracownicy niepedagogiczni powinni współpracować z pracownikami pedagogicznymi, przekazywać im informacje o niepokojących zachowaniach ich uczniów, aby ci mogli podjąć stosowne działania.

Współpraca z rodzicami

Rodzice są integralną częścią społeczności szkolnej. Szkoła wspiera rodzinę w procesie wychowawczym, kultywowaniu uniwersalnych wartości i pielęgnowaniu tradycji.

Rodzice w pracy opiekuńczej i wychowawczej powinni uzyskać wsparcie poprzez:

- informacje na zebraniach z rodzicami, dotyczące problemów rozwoju dzieci i młodzieży;
- udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu indywidualnych problemów wychowawczych;
- przedstawienie rodzicom sprecyzowanych wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanych przez szkołę zachowań, zapewniających utrzymanie ładu społecznego;
- częste podawanie informacji o dziecku – szybkie reagowanie na konkretne zmiany;
- prowadzenie zajęć otwartych dla rodziców.

Zapraszamy rodziców do wspólnych działań na rzecz uczniów i szkoły przede wszystkim poprzez:

- udział w uroczystościach klasowych i szkolnych, występach artystycznych, koncertach i audycjach muzycznych;

- współorganizowanie wycieczek;
- udział w realizowaniu niniejszego programu.

Rodzice są zobowiązani do:

- dbania o właściwe wywiązywanie się dziecka z obowiązków szkolnych;
- uczestniczenia w zebraniach szkolnych;
- utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielami.

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Głównym celem programu wychowawczo-profilaktycznego jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów, to znaczy taki, który uwzględnia wszystkie wymiary, a zwłaszcza artystyczny, psychiczny (poznawczy i emocjonalny), społeczny, duchowy.

Przyjęto następujące priorytety wychowawcze:

- oparcie wychowania na wartościach dobra, prawdy i piękna,
- wychowanie do odpowiedzialności,
- wychowanie w poczuciu własnej wartości i godności,
- wychowanie w szacunku dla drugiego człowieka,
- wychowanie w szacunku dla tradycji, osiągnięć kultury światowej, europejskiej, narodowej, regionalnej, zwłaszcza w dziedzinie muzyki, ale także sztuki w ogóle.

Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

Do uczestników i realizatorów ww. programu należą wszyscy uczniowie naszej szkoły oraz wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły. Mają oni największy i najbliższy kontakt z uczniami, który należy wykorzystać nie tylko do realizacji celów dydaktyki artystycznej, ale również wychowawczych i profilaktycznych. Bardzo ważnymi adresatami naszego programu są rodzice, którzy są w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swojego dziecka.

Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2025/2026

1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego.

Na podstawie ewaluacji można stwierdzić, iż uczniowie znają zasady dobrego zachowania, zasad kultury osobistej oraz kulturalnego zachowania podczas koncertów. Zdarzają się sporadyczne przypadki wychodzenia w trakcie prezentacji muzycznej oraz rozmów uczniów na koncertach.

Uczniowie są świadomi zakazu używania telefonów komórkowych na terenie szkoły, jednakże wciąż zdarzają się przypadki ich używania. Należy konsekwentnie zwracać uwagę uczniom na ten zapis w regulaminie szkoły.

Zgodnie z Polityką Ochrony Małoletnich, pracownicy szkoły byli zobowiązani do zwracania szczególnej uwagi na bezpieczeństwo uczniów, a także na przebywanie na terenie szkoły osób spoza społeczności szkolnej. Na podstawie braku obserwacji niepokojących wydarzeń należy stwierdzić, iż to zadanie wychowawcze zostało wypełnione. Sami uczniowie deklarują również, iż czują się w szkole bezpiecznie.

2. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na br. szkolny.

- Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA
- Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych
- Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły.

W czerwcu w 2025 została przeprowadzona ankieta wśród uczniów, diagnozująca bezpieczeństwo i atmosferę w szkole, relacje z nauczycielami, obecność negatywnych zachowań, świadomość zagrożeń i zachowań ryzykownych oraz przestrzeganie zasad.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stwierdza się, iż 100% uczniów ankietowanych czuje się w szkole bezpiecznie. Wszyscy uczniowie znają zasady kulturalnego zachowania (100%), natomiast większość wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia (96%). 60% uczniów chodzi do szkoły muzycznej chętnie, natomiast 40% - niechętnie. Należy pogłębić diagnozę problemu motywacji uczniów do brania udziału w kształceniu artystycznym.

W związku z tym każdy nauczyciel powinien mieć na celu wzmacnianie i podtrzymywanie motywacji ucznia do kształcenia, zwracając uwagę na jego samopoczucie w murach szkoły. Brak motywacji chodzenia do szkoły muzycznej może mieć różne przyczyny i mogą być to np. brak motywacji w grze na instrumencie, brak motywacji do nauki przedmiotów teoretycznych, ale również problemy w kontaktach z rówieśnikami lub gorsze samopoczucie psychofizyczne. Każdy nauczyciel powinien zwracać uwagę na indywidualne potrzeby ucznia, co przyczyni się również do poprawy jego stanu psychicznego. Szkoła muzyczna może być miejscem przyjaznym, w którym uczeń jest doceniany, osiąga sukcesy na miarę swoich indywidualnych możliwości, nawiązuje wartościowe przyjaźnie. To wszystko może przyczynić się do chętnego uczęszczania do szkoły muzycznej.

Należy zwrócić szczególną uwagę na to, że aż 92% uczniów deklaruje, iż czuje się akceptowanych i dowartościowanych przez nauczycieli. Wynik ten jest dużym sukcesem wychowawczym i pedagogicznym szkoły. Pedagodzy w szkole artystycznej, kierując się dążeniem do zwiększenia motywacji uczniów, powinni podtrzymywać te wysiłki na rzecz doceniania ucznia i dawania mu możliwości robienia mierzalnych postępów poprzez organizację klasowych popisów i koncertów. Mimo to jedynie 32% uczniów deklaruje, że korzystało z pomocy pracowników szkoły w rozwiązywaniu problemów. Fakt ten można uzasadnić brakiem takiej potrzeby i samodzielnością uczniów, ale również brakiem otwartości i zaufania do osób dorosłych. Należy zapewniać uczniów o otwartości i gotowości nauczycieli i innych pracowników szkoły do udzielania pomocy. Nauczyciele powinni również pamiętać, iż podstawą odpowiedniego rozwoju umiejętności ucznia jest pełna zaufania i serdeczna relacja. 84% ankietowanych uczniów wie do kogo zwrócić się w razie potrzeby pomocy.

Zachowania agresywne pojawiają się sporadycznie (8%), część osób deklaruje, że doświadczyło przemocy słownej (32%). Zgłoszono pojedyncze przypadki cyberprzemocy, bójek oraz gróźb. Zgodnie ze szkolną Polityką Ochrony Małoletnich, wszyscy pracownicy szkolni są zobowiązani do reagowania na wszelkie przejawy przemocy rówieśniczej. W sytuacji bycia świadkiem krzywdzenia słownego lub fizycznego należy natychmiast reagować, kształtując tym samym w młodych ludziach postawy w których nie ma przyzwolenia na jakiegokolwiek rodzaj przemocy.

88% ankietowanych uczniów jest świadoma skutków wynikających z uzależnienia. 2 uczniów przyznało się do kontaktu z używkami. Pracownicy szkoły powinni być zawsze uważni na nietypowe zachowania uczniów.

Wszyscy uczniowie deklarują znajomość i przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole, co potwierdza dobrą dyscyplinę i jasność reguł.

4. Cele ogólne i szczegółowe programu profilaktyczno-wychowawczego na rok szkolny 2025/2026.

W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników ewaluacji programu profilaktyczno – wychowawczego, priorytetów wychowawczo – profilaktycznych CEA na br. szkolny najważniejsze działania w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej są ukierunkowane na:

1. **Zwiększenie zaangażowania uczniów:** warto rozpoznać przyczyny niechęci do uczęszczania na zajęcia (40% odpowiedzi „nie”) i zastanowić się nad sposobami podniesienia motywacji uczniów.
2. **Dbanie o dobrostan psychiczny uczniów:** Nauczyciele powinni również angażować się udzielanie potrzebnej pomocy pedagogicznej, a także – w razie konieczności – w odnalezieniu pomocy psychologicznej. Należy również pozostawać w kontakcie z rodzicem ucznia, zwłaszcza w razie zauważenia obniżenia nastroju, motywacji lub nietypowego zachowania u ucznia.
3. **Wzmocnienie działań profilaktycznych:** mimo niskiej skali problemów, należy kontynuować działania przeciw agresji i uzależnieniom – również w zakresie cyberprzemocy. Należy również na bieżąco diagnozować czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące w kontekście przemocy rówieśniczej. Nauczyciele powinni działać na rzecz budowania wartościowych relacji rówieśniczych poprzez angażowanie uczniów w działania o charakterze integrującym społeczność szkolną.
4. **Budowanie zaufania i dostępności wsparcia:** należy zachęcać uczniów do korzystania z pomocy nauczycieli.. Należy również informować rodziców oraz uczniów o możliwości korzystania z pomocy pedagogów oraz psychologów – konsultantów CEA.
5. **Pogłębianie relacji z uczniami:** mimo dobrych relacji, warto rozwijać działania wzmacniające relację z nauczycielami a także dbać o dobrostan psychiczny uczniów (np. rozmowy wychowawcze, warsztaty, konsultacje z pedagogiem). Nauczyciele aspirujący do podnoszenia swoich kompetencji pedagogicznych powinni dbać o doszkalanie i poszerzanie literatury psychologicznej oraz pedagogicznej.

Cele szczegółowe:

1. Bezpieczeństwo uczniów:

- monitorowanie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły
- tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów,
- dbałość o bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć, przerw, wydarzeń szkolnych
- uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia, np. pożar oraz zasad zachowania bezpieczeństwa w budynku szkolnym i jego otoczeniu;

2. Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole:

- monitorowanie poziomu bezpieczeństwa, przejawów agresji fizycznej, werbalnej, czy tzw. hejtu
- uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić, ograniczania ewentualnej agresji i przemocy,
- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych;
- wskazywanie dróg szukania pomocy,
- monitorowanie dobrostanu psychicznego uczniów,
- dbanie o pogłębianie relacji z nauczycielem, opartej na szacunku, zaufaniu, otwartości i serdeczności,
- diagnozowanie czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych.

3. Rozwijanie umiejętności współzycia społecznego:

- przedstawianie i omawianie zasad i reguł współzycia w klasie, szkole, grupie koleżeńskej,
- integrowanie społeczności szkolnej poprzez wspólne występy podczas koncertów w szkole i w środowisku lokalnym, uczestnictwo w wydarzeniach artystyczne w regionie i poza nim, wycieczki szkolne, zabawy, święta klasy.
- edukacja prawna uczniów i w zakresie dróg korzystania z pomocy w indywidualnych przypadkach,
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i natychmiastowe reagowanie pracowników szkoły w przypadku bycia świadkiem przejawu krzywdzenia.

4. Profilaktyka uzależnień:

- profilaktyka antynikotynowa, antyalkoholowa,
- profilaktyka w zakresie narkomanii,
- profilaktyka uzależnienia od komputera i urządzeń elektronicznych,

5. Harmonogram konkretnych zadań do realizacji.

Z uwagi na specyfikę naszej szkoły która jest szkołą artystyczną prowadzącą kształcenie wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych trzeba zwrócić uwagę na to, że głównymi potrzebami uczniów w zakresie oddziaływania objętego programem są obszary związane z wychowaniem poprzez sztukę, uwrażliwianiem, umiejętnościami współpracy na różnych płaszczyznach - artystycznych ale też interpersonalnych.

Zadanie wychowawcze	Formy realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
Diagnozowanie czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych.	- budowanie relacji z uczniami opartych na zaufaniu, otwartości i serdeczności - reagowanie na przejawy obniżenia nastroju, motywacji lub nietypowych zachowań u uczniów	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele
Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole.	- podnoszenie przez nauczycieli kompetencji pedagogicznych poprzez czytanie literatury psychologicznej oraz branie udziału w szkoleniach dotyczących zdrowia psychicznego uczniów (np. organizowanego przez Fundację Życie Warto Jest Rozmowy) - rozpropagowywanie wśród uczniów możliwości brania udziału w indywidualnych konsultacjach z psychologami oraz pedagogami CEA	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele
Zapobieganie podejmowaniu przez uczniów zachowań ryzykownych	- rozmowy indywidualne	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele
Dbanie o bezpieczeństwo uczniów w szkole	- zwracanie uwagi na uczniów podczas pobytu w szkole, w trakcie przerw - zwracanie uwagi na obce osoby przebywające w szkole	- cały rok szkolny	- nauczyciele oraz pracownicy szkoły
Działania na rzecz integracji społeczności	- organizacja popisów i koncertów	- cały rok szkolny	- wszyscy nauczyciele

szkolnej	- organizacja świąt klas - organizacja wyjść i wycieczek		
----------	---	--	--

6. Ewaluacja programu.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez analizę narzędzi badawczych tj.: ankiety, obserwacje, analiza dokumentacji szkolnej, rozmowy z rodzicami / opiekunami, wymianę spostrzeżeń nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły.